

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται:

α. να παρουσιάσετε τη διάσταση απόψεων μεταξύ βασιλιά Κωνσταντίνου και Ελευθερίου Βενιζέλου ως προς τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

(μονάδες 13)

β. να αναφερθείτε στα γεγονότα που εκτυλίχθηκαν τον Νοέμβριο του 1916 στην Αθήνα («Νοεμβριανά») και να παρουσιάσετε τις συνέπειές τους.

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η κωνσταντινική «ουδετερότητα»

Η [...] πολιτική της ουδετερότητας την οποία σταθερά πρόβαλλε [ενν. ο Κωνσταντίνος] μέχρι την αποπομπή του από τις δυνάμεις της Entente το καλοκαίρι του 1917, δεν αντιστοιχούσε, βεβαίως, σε κάποια διάθεση τηρήσεως ίσων αποστάσεων από τους δύο εμπολέμους συνασπισμούς. Ήταν απλώς η φιλογερμανικότερη δυνατή πολιτική που μπορούσε να ακολουθήσει μία χώρα της οποίας η γεωγραφική θέση την καθιστούσε όμηρο των διαθέσεων του πανίσχυρου βρετανικού στόλου που κυριαρχούσε τότε στην ανατολική Μεσόγειο. Σε συνεχή τηλεγραφική επικοινωνία με τον γυναικαδελφό του γερμανού αυτοκράτορα – ερήμην ακόμη και των αντιβενιζελικών κυβερνήσεών του – είχε εξασφαλίσει την πλήρη έγκριση του Βερολίνου στο ζήτημα αυτό [...].

Γ. Γιανουλόπουλος, «Η ευγενής μας τύφλωσις...», *εξωτερική πολιτική και «εθνικά θέματα» από την ήττα του 1897 έως τη Μικρασιατική Καταστροφή* (4η έκδοση), Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003, σ. 227.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Ο αποκλεισμός [του Πειραιά από την Αντάντ] συνεχίζεται και μάλιστα στενώτατος. Στάρι υπήρχε ελάχιστο, όσον δηλαδή παρήγετο στον τόπο, το οποίον μάλιστα παρέμενεν εις την ύπαιθρον και δεν έφτανε στις πόλεις. Το κάρβουνο είχε λείψει εντελώς. Αι στερήσεις ήσαν απερίγραπτοι. Το πράγμα έφτανε μέχρι αφαντάστου σκληρότητος. [...] Κανείς δεν πίστευεν ότι όλα αυτά ήσαν αναγκαία δια την ασφάλειαν των νώτων του Σαράιγ. Ο πολός κόσμος είστευεν ότι όλα αυτά εγίνοντο δια να εξαναγκασθή η Ελλάς να πολεμήση με την Αντάντ. Όλοι οι άλλοι, γενικώς όλοι οι άλλοι εφρόνουν, ότι δια των σκληρών απανθρώπων τούτων μέτρων, αι Δυνάμεις της Συνενοήσεως υπελόγιζον ότι ο ελληνικός λαός θα εγκατέλιπε τον Βασιλέα και θα εστρέφετο προς τον Βενιζέλον. Ουδεμία πλάνη μεγαλυτέρα ταύτης θα ήτο δυνατή. Όσον ο λαός ετυραννείτο τόσον και περισσότερον συνεσπειρούτο, αλλά και τόσον περισσότερον αφωσιώνετο προς τον Βασιλέα. Αι υπέρ αυτού λαϊκαί εκδηλώσεις ήσαν συνεχείς, ατέλειωτες και αυθόρμητες. Από όπου και αν διήρχετο, όπου και αν επήγαιεν, εγίνετο το αντικείμενον των πλέον ενθουσιωδών εκδηλώσεων. Πίσω από το βασιλικόν αυτοκίνητον έτρεχον εκατοντάδες ανθρώπων για να χειροκροτούν και ζητωκραυγάζουν τον βασιλέα.

Κ. Ζαβιτζιάνου, *Αναμνήσεις εκ της διαφωνίας Κωνσταντίνου-Βενιζέλου*, Α', Αθήνα, 1946, σ. 237

[Το κείμενο αποδόθηκε στο μονοτονικό, διατηρήθηκε, όμως, η ορθογραφία του].